

مجموعه مقالات تذهیب

به مناسبت برگزاری نمایشگاه و همایش تذهیب "کنگره نقش"
در نگارخانه لاجورد موسسه کتاب آرایه ایرانی

به کوشش: حسن محمدی

تهران
تابستان ۱۳۹۷

بهمن ۱۳۹۷

فهرست

- ۹ | اسطوره‌شناسی طبیعی نقش مایه‌ی نیلوفر
سه‌د محمدی خبازان
- ۲۵ | اسطوره‌شناسی تمثیلی نقش مایه‌ی دهان اژدری
ساینا محمدی خبازان
- ۴۳ | نگاهی به رخ نگاری در تذهیب
محر معلی پاشا زانوسی
- ۵۱ | ممالی تزیین (نقوش) و کتیبه در نخستین محراب‌های ایران
امیر فرید
- ۵۹ | سبک‌شناسی صفحات تذهیب افتتاحیه قرآن‌های ایرانی سده‌های
چهارم تا هفتم هجری
کیانوش معتقدی
- ۷۹ | مطالعه تطبیقی ترکیب‌های نقش‌سیمی در تذهیب قرآن‌های دوره
سلجوقی و تیموری
آذر حسین رضا
- ۹۹ | نقش واق در تذهیب نسخه‌ی دوره تیموری
ناهید جعفری دهکردی، مریم ساکی‌زاده
- ۱۱۷ | تطبیق نقش و رنگ در تذهیب مکاتب هرات و شیراز تیموری
حسن محمدی
- ۱۳۱ | مطالعه «پنج گنج جامی» موجود در کاخ گلستان از منظر هنر تذهیب
دوره صفویه
مرضیه علی پور

هوالمحبوب

کتاب آرایی ایران، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای هنری در طول تاریخ پرفراز و نشیب دوران اسلامی در جغرافیای فرهنگ ایران است. این چرخه‌ی هنری که شامل انواع هنرهای خوشنویسی، تذهیب، تشعیر، نگارگری، تجلید و ... بود، در ادوار مختلف تاریخی و سبک‌های متنوع قابل مطالعه و بررسی است.

در همین راستا و بدلیل وجود نسخ متعدد مذهب و مصور که محصول همکاری هنرمندان نام‌آور هر دوران در فضای کتابخانه‌ها و دارک‌های سلطنتی بود، شیوه‌های متفاوتی به‌لحاظ مبنایی طراحی، رنگ‌آمیزی و ترکیب‌بندی به‌منصه‌طیو، رسید به بررسی و تجزیه و تحلیل آنها امروز بر اساس متدولوژی و روش تحقیق علمی، راهگشای شناخت و احیای سطح آگاهی پژوهشگران، دانشجویان و هنرآموزان تذهیب ایرانی خواهد بود.

مجموعه مقالات پیش‌رو به مناسبت نمایشگاه و همایش «تنگه نقش» که توسط مؤسسه کتاب آرایی ایرانی و نگارخانه لاجورد در بهمن ماه ۱۳۹۷ برگزار گردید، منتشر شده است.

لازم است از همکاری و راهنمایی‌های شورای علمی این همایش، اقبال دکنر بهروز عوض‌پور، رضا میرمبین و کیانوش معتقدی تشکر و قدردانی کنم.

امید است انتشار این مجموعه، مقدمه‌ای بر آغاز پژوهش‌های تخصصی در زمینه هنر تذهیب ایرانی و تدوین مکاتب و سبک‌های تذهیب در ایران باشد. شایان ذکر است، از جمله اهداف مؤسسه کتاب آرایی ایرانی، همواره حمایت از پژوهشگران این عرصه و پژوهش‌هایی تخصصی از این دست خواهد بود.

حسن محمدی

مدیر انتشارات کتاب آرایی ایرانی